

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

EMUtól árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlár postakora 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadójának:
STRAUSZ SÁNDOR.

A Csáktornyaivideki Gazdakör alapszabályai.

b) Az igazgató-választmány.

18. §. Az igazgató-választmány áll a kör elnökéből, társelnökből, 2 alelnökből, titkárból, ügyészből, pénztárosból, jegyzőből és legalább 30 kör tagból, kiket a közgyűlés választ három évi időtartamra, akik az idő leteltével újból megválaszthatók.

19. §. Az igazgató-választmány ülésén az elnök, társelnök, vagy alelnök valamelyike elnököl.

20. §. Az igazgató-választmányi gyűlés a rendes és rendkívüli közgyűlések előtt vagy a szükséghez képest az elnök által bármikor is összehívható. Ezen gyűlések jegyzőkönyveit a gyűlésen jelelő és erre megválasztott két választmányi tag hitelesíti.

21. §. Az igazgató-választmány határozatképes, ha az elnökön kívül legalább 4 (négy) igazgató-választmányi tag vesz részt. Az ülésen szavazatlótsággal határoz.

22. §. Az igazgató-választmány a gazdakör ügyeit az alapszabályok és közgyűlési határozatok értelmében intézi és kezeli, a gazdakörhöz érkezelt beadványt, jelentést, indítványt a gazdakör hatáskörére és érdekeire vonatkozó ügyet a közgyűlés tanácskozásra előkészítve tárgyalja s a teendőket vázlatilag véleményével a közgyűlés elé terjeszti.

c) A kör tisztviselői.

23. §. Az elnök, vagy társelnök összehívja a közgyűléseket, megállapítja azok tárgysorozatát, vezeti a gyűléseket, képviseli a kört hatóságok, testületek és magánosok irányában, ellenőrzi a kör vagyonát és intézkedik a kör ügyvezetéséről.

24. §. Az alelnökök az elnök teendőit, ennek akadályoztatása esetében, ugyanazon jogkörrel és jelentőséggel végzik.

25. §. A titkár és jegyző szerkesztik a jegyzőkönyveket, hivatalos jelentéseket és végzik az összes irodai munkát, egyúttal felelős kezelői a kör irat- és könyvtárának és a kör leltári tárgyainak.

26. §. A pénztárosok felelős kezelője a kör vagyonának. Fizetéseket csak az elnök utalványozására teljesít, vezeti a számadásokat, melyeket minden év végén a közgyűlés elé terjeszt.

27. §. Az ügyész a kör jogi képviselője. A kör tisztviselői kara a közgyűlés által három évre választatik.

Az elnök, a titkár és jegyző hivatalból tagja a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányának.

d) Községi megbízottak.

28. §. A községi megbízottak hatáskörébe tartozik a kör intézkedéseinek egyes községekben érvényülését, ok az egyes községek érdekképviselői és a közgyűlésről nyerni megbízatásukat. A leltári tárgyak náluk vannak elhelyezve.

VI. A kör vagyonáról.

29. §. A kör vagyonát képezik az alapítványok és adományok, a beszerzett gépek és felszerelések. A folyó vagyon pedig a tagsági díjakból áll.

30. §. Ha a kör saját körülményei, vagy körén kívül eső viszonyok miatt működését végleg beszüntetni kénytelen lenne, a megmaradó vagyon csakis községgazdasági célokra fordítható.

31. §. A közgyűlésnek mindazon határozatai, melyek az alapszabályok megváltoztatását, vagy az egyesület feloszlását s ez esetben vagyonának hovatfordítását célozzák, foganatosításuk előtt jóváhagyás végett a vármegye alispánja útján a m. kir. földművelésügyi miniszter úrhoz fölterjesztendők.

VII. Az alapszabályok megváltoztatásáról.

32. §. Az alapszabályok módosítása és a kör feloszlására vonatkozó összes indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökség elé írásban beterjesztendők. Ez azon közgyűlés, melyen a 17. §-ban körülírt módon a kör feloszlás kimondatik és határoz a kör vagyoná felett is.

33. §. Az esetben, ha a kör az alapszabályokban meghatározott célt vagy eljárását meg nem tartja, a Zalamegyei Gazdasági Egyesület és a m. kir. kormány által, amennyiben további működésének folytatásával az állam vagy a kör tagok vagyoni érdeke veszélyeztetnének, az 1875. évi május 2-áról kelt 1538. elnöki számú belügyminiszteri rendelet értelmében haladéktalanul felfüggesztetik s a felfüggesztés után elrendelendő szabályos vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok legpontosabb megtartására — különbeni feloszlás terhe mellett — köteleztetik.

Csáktornya, 1909. június 26-án.

Szenteh Dezső Mesterich Aladár
titkár. elnök.
Viasz Nándor
jegyző.

Felhívás!

Zalavármegyei lótenyésztő bizottsága a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közreműködésével s a földművelésügyi magas kormány anyagi támogatásával I. évi szeptember hó 21-én Csáktornyan a Vásártéren délelőlt 10 órakor a tenyészanyag nemesítése érdekében lódíjazást rendez, amelyben Zalamegye kiscgazdái saját tenyésztesű Muraközi kancáikkal vehetnek részt.

Kiosztásra kerül 21 díj, 2600 korona értékben.

Díjazási tervezet: Tenyészkanck 3 éves kortól I. drb. I. díj államdíj 300—300 K. 3 drb. II. díj államdíj 200 K—400 K. 11 drb. III. díj államdíj 100 K—1100 K. 6 drb. III. egyesületdíj 100 K—600 K, összesen 2600 korona.

A rendező-bizottság fenntartja magának azt a jogot, hogy e díjak beosztását utólag is megváltoztathassa. A díjazásban részesített kancát köteles a tulajdonosa évenkénti elővezetés kötelezettsége mellett 3 évig saját tenyésztelepében megtartani.

A pénzdíjak oklevél kíséretében csakis kistenyészőknek adatnak ki, míg nagyobb tenyésztők elismerő oklevéllel lesznek kiutaltva.

Zalaegerszeg, 1909. aug. 15.

Zalavármegyei Lótenyésztő Bizottsága.

— A népkönyvtár mindenki számára ingyen nyitva van minden vasárnap délután 1/2—1/3-órát a városházán.

K Ü L Ö N F E L É K .

— Megyei tanítók közgyűlése. A Zalamegyei Ált. Tanítótestület ez évi közgyűlést aug. hó 26-án Keszthelyen nyitotta meg a városháza dísztermében. A közgyűlés napján reggel 8 órakor a plébánia templomban Dombay Sándor keszthelyi segédlelkész ünnepélyes «Veni Sanctae»-t tartott. Mise után a tanítók a városháza dísztermébe vonultak. Körülbelül 150-en lehettek. Ott voltak dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, Nagy István városbíró, a községi tisztikar és elöljáróság, dr. Csanády Gusztáv iskolaszéki elnök, az iskolások tagjai, meg több érdeklődő a város értelmiségéből. Szalay Sándor a megyei tanítótestület elnöke 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést. Napirend előtt bemutatta Balhyány Pál gróf, Zalavármegye főispánjának levelét, melyben a hozzá küldött elnöki meghívóra válaszába, értesíti az elnököt, hogy legnagyobb sajnálatára a megye tanítóóságának közgyűlésén távolléte miatt nem jelenhet meg és kérte az elnököt, hogy a tanítóóságnak fejezze ki üdvözlését. A gyűlés lelkes éljenzéssel fogadta a vármegye főispánjának meleg sorait. Az elnöki jelentés előterjesztése után Boda Béla rigácsi tanító mutatta be saját találmányu számológépét. A fellaló nagyon érdekes előadását érdeklődéssel és tetszéssel hallgatták meg. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő örömmel üdvözölte a nagy hivatásszeretletről tanuskodó fellaló ügyes találmányát és indítványozta, hogy a zalamegyei tanítók iparkodjanak azt bevezetni iskoláikba. A gyűlés a kir. tanfelügyelő indítványát elfogadta s egyben elhatározta, hogy megkeresse a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségének elnökét a találmány terjesztése iránt. Németh György diszeli tanító «A hazaszeretetre való nevelés» címmel olvasolt föl. Szépen megírt felolvasással lelkes tetszésnyilvánításokkal kísérte a hallgatóság. Végül a felolvasó azt indítványozta, hogy a Zalamegyei Általános Tanítótestület irasson az iskolás gyermekek

számára egy olyan kis könyvecskét, mely Zalamegye kiváló nagyjainak élet- és jellemrajzát meg történelmi eseményeit tartalmazza. Indítványát elfogadták, a kivitel módzatainak megállapítását és azoknak foganatosítását a központi választmányra bízta. A felolvásoknak pedig jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. A gyűlés végén az elnök tolmácsolta Nagy István városbírónak Keszthely város nevében neki átadott üdvözlését. Ezzel kapcsolatban indítványozta, hogy a közgyűlés fejezze ki köszönetét a vendégszeretetet tanúsító város áldozatkész közönségének s a fogadtatás és elszállásolás dolgában buzgólkodott keszthelyi tanítóknak. Gyűlés után 1 órakor a Hullám-szállóban társasbéd volt. Este 8 órakor a város a megyei tanítószög tiszteletére velencei estét rendezett, melynek őrjási közönsége volt.

— **Jegyzői közgyűlés.** A Zalavármegyei községi- és körjegyzők egyesülete f. évi szeptember hó 11-én d. e. 10 órakor Zalaegegerszegen a vármegyei közgyűlési termében évi rendes közgyűlést és ezt megelőzőleg f. évi szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor ugyanott tartandó választmányi ülést tart. A tárgyszorozat 24 pontból áll, amelyből kiemelendők tartjuk, hogy a Kovács Gyula légrádi jegyző, egyesületi elnök elhalálása folytán megüresedett elnöki székét e közgyűlésen fogják betölteni.

— **Eljegyzés.** Dr. Schwarz Vilmos pécsi kórházi orvos, dr. Schwarz Albert helybeli városi orvos fia, eljegyezte Sohr Olgát Serajevóban.

— **A zárda köréből.** A helybeli szentferenczi zárdaiban a tagok között némi változás állott be, amennyiben P. Kornelius Kopicz csator Kaproncára gvardiának lett kinevezve.

— **Halálozás.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, városunk egy, széleskörben ismert és tisztelt családjára, a Grész-családra mély gyász borult. Grész Elek, volt csáktornya-vidéki körjegyző neje, szül. Orlovits Anna urasszony, a jó anya f. hó 3-án rövid szenvedés után elhunyt. Temetése a város

társadalmának igaz részvétele mellett aug. hó 4-én d. u. 4 órakor volt. Halálát térje, két gyermeke, unokái és nagyszámú rokonság gyászolja. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak úgy a maguk, valamint a széleskörű rokonság nevében fájdalomtól meglőtt szívvel jelenik a felejtethetlen jó hitvesnek, önteláldozó édesanyának, nagyanyának, rokonnak: Grész Eleknek, szül. Orlovits Annának folyó évi szeptember hó 3-án, életének 65-ik, boldog házasságának 39-ik évében rövid szenvedés után váratlanul történt elhunytát. Kedves halottunk hüll teteme szeptember 4-én d. u. 4 órakor fog a gyászszobából a drávaszentmihályi róm. kath. sírkertben örök nyugalomra térni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó hó 4-én d. e. 10 órakor fog a csáktornyai róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatolni. Csáktornya, 1909. szeptember hó 3-án. Legyen áldott jószág emléke! Grész Elek férje. Szilágyi Györgyné, született Grész Riza, Grész Ernő gyermekei. Szilágyi György veje. Grész Ernőné, sz. Láng Terus menyje. Szilágyi Margit, Szilágyi Erzs, Szilágyi Elemér, Grész Magduska unokái.

— **A kis gróf vizsgálja.** Tolnai gróf Festetics Samu banskidvori (Horvátország) földbirtokos és huszártiszt Domonkos fia f. hó 2-án a helybeli áll. elemi népiszkolában, mint magántanuló a III. osztály tantárgyaiból kitűnő eredménnyel tette le a vizsgát. A vizsgán az intézeti igazgató, a tantárgyak tanítói, valamint a kis gróf tanítónője: Sillay Julia kisasszony jelentek meg.

— **Kitüntetett pályamű.** A Dunántúli Dalosszövetség a jövő évben Keszthelyen fogja magtartani dalversenyét. A keszthelyi választmány. élén dr. Dezsényi Árpáddal, már is megkezdte a dalverseny megtartására vonatkozó fárasszó és nehéz munkáját. A választmány nemrég pályázatot hirdetett ki egyes költői művek megzenésítésére s a pályázatnak fényes eredménye lett. A bíráló bizottság a beérkezett pályaművek felett aug. 31-én ítélkezett s egyhangú megállapodással a II. csoport műdal pályázatán az

I. díjat: Ismerek egy szép országot. Jelige: Zala című szerzőjének ítélte oda. A műdal szerzője Révfy Géza temesvári áll. tanítóképző-intézeti zenetanár, ki évekket eelőtt a helybeli tanítóképző zenetanára volt. A Dunántúli Dalosszövetség e hó végén tartja meg Keszthelyen rendes évi közgyűlést, amelyen az 1910. évi dalverseny idejét is megállapítják. Az ünnepély fővédnöke Festetics Tassiló gróf lesz.

— **Vasutügy.** Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete m. hó 25-én tartott rendkívüli közgyűlésen tárgyalta Udvardy Vince v. képviselőnek azt az indítványát, hogy mintán a Boba—Csáktornyai vonalnak másodrendű vonallá leendő átépítése elhatározott s miután előreláthatólag e vonal 8—10 év alatt önmagától fővonallá alakul át, kérje meg a képviselőtestület a főispánt arra, hogy a városnak, valamint Csáktornya, Alsólendva, Túrje, Ukk stb. küldöttségét Bathányi Tivadar gróf vezesse, ahol a város polgármestere e vonalnak oly módon leendő átépítését kérelmezze, hogy az idővel teljesen fővonallá alakulhasson át. A küldöttség keresse fel a szombathelyi üzletvezetőt s a fenti indítvány elfogadására kérje meg. A közgyűlés arra való tekintettel, hogy az indítvány a közgyűlés által már múlt évben hozott határozat s erre a vármegye törvényhatósága által hozott véghatározat rendelkezésével összhangban van, megbizta a város polgármesterét, hogy a hivatkozott törvényhatósági véghatározat foganatosítását a vármegyei főispánnal alkalmas időben kérelmezze.

— **Tűz.** Múlt hó 23-án délután 5 óra tájban Majerics István robádihegyi lakosnak a kamara előtt összerakott zsupszalmája meggyulladt s ettől rövid idő alatt lakóháza, istállója és sertésóla részben a tűz martaléka lett. A kár mintegy 380 K, biztosítva nem volt semmi. A tüzesetet Majericsnak 5 éves Antal nevű fia okozta, ki egy, az utcán talált gyufával, míg édes anyja a sertéseket etette, a zsupszalma mellé ment játszani s a meggyulladt gyufát a szalma közé dobta.

Kirándulás Velencébe.

(Utirajz.)

Mily szép a Márkus-tér este! Mintha fényes ünnep volna a nagy „szalon“-ban. Két oldalt a buffet s ülőhelyek, középen az orchester, a kitűnő zenekar gyönyörűkedti a nagyszámú közönséget változatos műsorral, melyen leginkább a nagy olasz zeneszerzők: Rossini, Verdi, Mascagni, Puccini, Leoncavallo stb. nevei olvashatók. Operaáriák, pajzán s csábos táncdarabok váltják fel egymást. Hát még, mily látványosságot nyújt a „szalon“ látogatóinak tömege. Az iparos, kereskedő, munkás s napzsámó-csoportok a zenekarnak minél közelebbi szomszédságába igyekeznek férkőzni, az előkelőbbek sétálnak, vagy csoportosan beszélgetnek. Az oszlopsorok alatt, vagy a kávéházi asztaloknál vannak a csendes megfigyelők. Mi az utóbbiak voltunk. A Piazza San Marco érdemes is szemlélni. Kevés helyen van annyi ember együtt, mint itt. Férő, nő van itt tán minden országból. S a dívat, e hatalmas hadúr, egyforma uniformisba szorítja valamennyit.

Elhallgat a zene, amire akkora taps s oly viharos tetszés-nyilvánítás zúgott fel, amilyent eddig még nem hallottam. Azt hiszem a karmestert a vállukra is veték és hordozták. Jó negyedóra tellett bele, hogy elcsillapult egy kissé a zaj. S mikor felhangzottak a műsor következő darajának első akkordjai, áhíthatos csend lett egyszerre. Az ólász é-hal a zenét, a hangversenyekre nem flirtolni, pletykálni, telettel mutogatni, hanem mindenk előtt és tán gyönyörködni jár. Ezért könnyű megismerni itt a „szalon“-ban az idegen vendégeket.

Mikor úgy tíz óra tájt elvégezte a zenekar előadását, a közönség hazafelé siet. Az előkelők a

„Riván“ fényes gondoláikba tölnek s a Canal Grande valamelyik díszes palotája előtt kötnek ki, a többiek a Rialto felé tolonganak. Egy óra múlva már üres az előbb oly népes Márkus-tér, az idegeneknek is kénytelen-kelletlen szállásokra kell térniük.

Harmadik napunkat a Doge-palotának szenteltük. De mily kevés volt ez az egy nap! A délelőtti folyamán az épület külsejét s udvarát szemléltek meg. Igazán csodálatos alkotása az emberi elmének és szívnek. Nem egyszer lett a pusztító lángok martaléka, de, mint a plőnix-madár, mindannyiszor föltámadt hamaiból mindig szebben. Ezért másfél századnál is tovább épült s mikor végleges alakját elérte, oly épületet nyert benne Velence, amely minden tekintetben méltó volt a nagy köztársaság dícsőségéhez. Búszkán, le nem törve, szilárdan áll most is, pedig hány esztendő suhant el felette, hány örvendetes és szomorú eseménynek volt tanuja! Kieselit már szerepéből is, nem központja többé egy hatalmas államnak, falai közt régen nem hoznak országokat félemlítő határozatokat. S e palota még sem veszített fontosságából, igen magas az emelvény, amelyre művészi becsé és kiválósága emelte.

Az alaprajza olyan, mint az örökkévalóság jelképe. Ez pedig egy kigyó, amely szájába fogja farkát, eltüntetvén így a kezdetet és véget. A palotának három homlokzata van, egy a Piazzetta, a másik a tengerre, harmadik a csatornára néz, a negyedik a Szent-Márk templommal össze van építve, nem látható. Legszebb a két előbbi.

A gyönyörű homlokzatot egységes, sima fal-tömeg alkotja, amelyet egymás felett álló két sor remek oszlop tart. E két oszlopsor csodával, büvészkedéssel, varázslással határos. Az oszlopok oly könnyedek, graciosusok, mintha cukorból volnának, mégis óriási terhet tartanak. A finomság,

gyöngédség és a hatalmas erő nem léptek meg egy ilyen szövetségre. Meg is csodálja ezt minden ember.

Az alsó sor oszlopfői csak messziről egyformák, közelebb menve látjuk, hogy mindegyik más. Azt hiszem az alsó oszlopsor összesen harminchárom oszlopot számlál, minden oszlopfőn nyolc oldal, ugyanannyi önálló szoborcsoport. Mily fenségség élvezet lett volna ezeket külön-külön behatóan áttanulmányozni! Az emberi foglalkozások, tudományok, művészetek, az összes erények, bűnök, az akkor ismert népfajok jellegzetes vonásaikban mind elvonultak volna szemünk előtt hatalmas nőjüvő, igazán nemes művészet ábrázolásában. A felső oszlopsor nem kevésbé kiváló, oszlopfőivel, párkánydíszével gyönyörű csipke benyomását teszi, amelynek löher-kereszt a folyton megismétlődő motívuma. E csipkézet tartja a fehér és vörös márványból mozaikszertien képzett falat, amely óriási méretei ellenére sem válik komorrá. A csúcúves művészi ablakok különböző magassága megelékníti a fafelület egyformaságát. Felül ismét csipkeszerű díszítés fut körül. Remek szép a Piazzetta felőli főbejárata, a Porta della Carta. Gyönyörű gótikus faragványok s allegorikus szobrok díszítik. A kapu fölött Dandolo doge térdel feielemli díszben Velence hatalmas előt, amelyet a szárnyas orozlán jelképez.

Ez volna a Palazzo Ducale külső képe. Meg vagyok győződve, hogy e leírás után senki sem tudja elképzelni. De ezt ily szűk keretek között úgy leírni másoknak is kemény dió volna! — Az ilyesmit látni kell!

(Folytatása köv.)

A gyorsan megérkezett segítség elejét vette a nagyobb szerencsétlenségnek.

— **A csáktornyai tárházak tolvaja.** Néhány hónappal ezelőtt a csáktornyai csendőrség letartóztatta a csáktornyai községi csordást, kiről kiderült, hogy az ottani tárházakban lopásokat követett el. Az eset annak idején fellűnést keltett. Különösen kereskedői körökben érdeklődtek az ügy fejleményei iránt. Az ügyből azonban nem lett olyan nagyszabású bűnügy, amint hittek és az e hóban tartandó tárgyaláson csak a községi csordás kerül a vádlottak padjára.

— **Katonai brutalitás.** A Csáktornyai állomásozó s a II. Miklós orosz cár tulajdonát képező 5. uhlános ezred legénysége valahol Horvátország területén gyakorlatozik s a városban csak egy kis különítmény maradt ott vissza, talán azért, hogy a várta homlokzatán díszelgő csunya kétféjű madár valahogy lábra ne keljen, vagy pedig talán azért, hogy a kutyavonításhoz hasonló lka-krbavai horvát nyelv ki ne menjen egy időre a divatból Csáktornyan. Mert hát abban a kedvező helyzetben vagyunk mi csáktornyai magyarok, hogy ilyen vonításokat, tutulásokat is hallhatunk néha napján egyik vagy másik vendéglő helyiségéből kihangzani. S ilyenkor ments Isten a tutuló csorda, a vörös nadrágú, kék bluzos, sarkantus és kardos k. u. k. barmok közé lépni, vagy őket koncertjükben zavarni. No hiszen! Azt ugyan meg nem eszik, mert hiszen a menzsből talán csak jut valami a korgó gyomrukba is, de a virtusságukat, vérengzésüket bizonyára kimutatják ama szerencsétlennen, ki útjukba kerül. S ha már a vérengzés, a kaszabolás részükről megtörtént, drága mumájkaink oly alkotmányos Rückwertskonzertrirungot csinálnak, hogy a königrätzi hires visszavonulás ici-pici Miskaként szerepelhet csak a világhistoria lapjain. Így volt ez, — a jó Isten tudja már, hogy hányadszor, — a mult hét folyamán Csáktornyan. Augusztus hó 29-én éjféltkor az itthon maradt katonai különítmény öt díszpéldány, nevezetesen Novakovic N., Lovrincki N., Hajduk János, Kamenár N. és Leskovác N. uhlános katonák, talán annak emlékére, hogy a kürtös a capistrángot az nap este elfelejtette fújni, vagy talán azért, hogy ők nem kecske borbén, hanem k. u. k. mundurban járnak: ékftlen ordítással, dövöd üvöltéssel haladtak végig a város utcáin s a Huryadi-utca egy sarokházánál a legcekélyebb ok és szóváltás nélkül Jenes János, Schróth Lénárd és Gotlieb Ábráham helybeli lakosokat megtámadták s kardjukkal fejüket, kezüket úgy összevagdalták, hogy rajtuk, az orvosi látlelet tanúsága szerint több napig gyógyuló súlyos testi sértést okoztak. Az összekaszabolt polgárok, látva ezen emberi mivoltából kivetkőzött öt barmoknak vérengzését, nem védekeztek ellenük, hanem mindenik futott, ki merre látott, hiszen életök forgott kockán. Az egyik sértett, Jenes János lélekszakadva rohant a község-lázára s az éppén ott szolgálóban levő egyik községi rendőrnek, Babics Istvánnak elpanaszolta a történetek. A rendőr Jambrovics János és Majcen Miklós éjjeli őrkkel nyomban üldözöbe vette a hadifakat s egy rossz birű ház környékén utól is érte őket. De most már nem őt, hanem 10—12 uhlános katona gyűlt össze ama ház körül, s kihuzott kardokkal várták nem ugyan a Herr general Sakramentovichot, vagy a Herr korporal Smolen Tónit, hanem a rendőrt és az éjjeli őröket. A katonák e közben kövek-

kel támadták meg a szolgálatban álló rendőrt és éjjeli őröket s az egyik eldobott kő ugyancsak nyomot hagyott Majcen Miklós éjjeli őrn. Babics István közs. rendőr látva a katonák brutális tetteit, forgópisztollyal rájuk lölt, anélkül azonban, hogy egyik vagy másik mumákot eltalálta volna. Szent Habakuk! Ha az a buta ólom csak egy még butább barmot talált volna, mily fényes katonai temetésben lett volna nekünk, csáktornyaiaknak részünk! Igazán, kegyetlen a sors hozzánk! Mikor a rendőr és az éjjeli őrk látták, hogy itt harc, háboru, valóságos emberölés készül, a közeli laktanyába sietlek jelentést tenni; őt azonban sem ügyeletet, még kevésbé őrséget nem lehetett találni. Végre is a csendőrsöt kellett igénybe venniök s mire a csendőrség járöre a helyszínére érkezett, az uhlánosok, mint a kámför, ellillantak, elmenekültek. A sebesült polgároknak az első segélyt Kovácsics Ferenc dr. járásorvos és Schwarz Albert dr. városi orvos nyújtották, kik az éjjeli órákban azok seibeit bekötözték. A sebesülteknek komolyabbajuk nem történt, téves tehát egymegyey lapoak azon tudósítása a fenni vérengzésről, miszerint az egyik sebesült haldoklik s nem éri meg a holnapi napot. Haláleset nem fordult elő. Sajnosan kell konstatálnunk a történetből, hogy a mi katonáink sehogy sem tudnak megfelelni kötelemüknek, mert az általuk elkövetett kihágások, bűntettek s egyéb vétségek Csáktornyan bizony nagyon gyakran fordulnak elő, sőt azt lehet mondani, hogy napirenden vannak. Ma egy tisztviselőt, holnap egy iparost támadnak meg legtöbbször minden ok nélkül s urindókat üldöznek, ha az esti órákban szabad kimenetlők van. Igazán gyalázatosan és pimaszul viselkednek a város polgáraival szemben, csak azt szeretnők tudni, hogy mire is oktatják őket ott a kaszárnya négy fala között? A katonai reglamát mi is ismerjük, úgy tudjuk, hogy abban schwarz auf weiss elő van írva, hogy a közös hadsereg béke idején a belrend és biztonság fenntartására van hivatva, nem pedig vérengzések elkövetésére. Ez hát a katonaság részéről a civil ember, — ki véres verejtékével izaszítja ki a hadsereg fenntartására szükséges adót, — megbecsülése? Pfüj! Igazán komisz, gyalázatos dolog. Mit várhat a polgárság, a nép, a nemzet ily katonáktól? Semmi jót, mert ezek még a csecszopot is kardéltre hánynáék, ha ily örült helyzetükben a kis bölcsőhöz közelednének. Azután ama katonai szabályzatban félreérthetetlenül (de elég bolondul) meg van írva az is, hogy a katonának szolgálaton kívül is meg van engedve az oldalfegyver viselése, mi őt arra kötelezi, hogy a kihágásokat, erőszakoskodásokat annál gondosabban kerülje, mivel a fegyverrel való visszaélés mindenkor a legszigorubbán büntetetik. Utóvégre az a kard, vagy gyíkieső nem arra való, hogy a békés polgárokat gulyásbú módjára aprítsák, kaszabolják katonáék. Ily állapotok mellett Csáktornya polgárai a katonák személyében védelmet, segedelmet nem várhatnak, hanem üldözött vadként menekülniök kell, ha nappal vagy éjjel egy vörös nadrágú mumákokat a horizonton megjeleneni látnak. Az augusztus hó 29-én éjjel történt vérengzésről úgy a helybeli főszolgabírói hivatalnak, mint pedig a zágrábi 13. hadtest parancsnokságának, akitől az eszel részletes megvizsgálását kérik, jelentés tételt. Hiszük, hogy katonáék részéről ez a gyalázatos dolog nem fog eltussoltatni s a bűnösök méltó büntetést kapnak. Valamikor

régen, de nagyon régen, a német sógor így könyörgött Mindszentek litániájában Istenéhez: A magyarok haragjától ments meg Uram minket! Volt egy kor, — nem is oly régen, öregapáink még emlékezhetnek rá, — amikor a magyar ember sarkantyújának a pengésétől ugyancsak a német sógor térdre borult s hányta a kereszteteket cefettül, azt hívén, hogy a lélekharang szól! Mi is kérhetjük a magyarok Istenét, hogy lávoztassa el fölünk mielőbb ezt a garázda katonaságot, az ily fenevadakat, hogy személynünknek, édes magyar nyelvünknek békesége legyen!

— **Titokzatos idegen.** Egy idő óta a helybeli rendőrség figyelmét magára vonta egy 40—45 évesnek látszó idegen, aki minden podgyász nélkül jött a városban lakást vett. A rendőrség gyanusnak találta a viselkedését, igazolásra szólította fel, majd amikor látta, hogy emiatt menekülni igyekszik, letartóztatta. Az illető olasz tolmács utján Zanna Federiko turini ügyvédnek mondta magát. Miután igazolványai nem voltak rendben, azonban igazolta, hogy Zanna Frigyes turini ügyvéd és az ottani ügyvédek között kiváló helyet foglal el, szabadon bocsátották. Azonban megállapították, hogy Zannán az elmebetegség jelei mutatkoznak és értesítették a budapesti olasz főkonzulust. Arra a kérdésre, hogy miért visel kopott ruhát, kijelentette, hogy Oroszországba utazik és ott barlanglakók után kutat. Tegnap folytatta útját Oroszország-felé.

— **A csáktornyai lódíjazás.** A f. év szept. 21-én Csáktornyan megtartandó lódíjazásra az 1907. évben díjazott muraközi kancák is előlesznek tulajdonosaik által vezetve. Díjakat nyertek az 1907. évben kancáikkal Muraköz területéről: Lovrencsics Iván Örség, Koprivec Márton Muraszentmárton, Szobocsan István Tündérlak, Blagusz János Hodosán, Horváth Albert Nagystefanec, Cseh Iván Domasinec, Horváth András II. Hegykerület, Dominkó György Domasinec, Csemerika Antal Palinovec, Markács Iván Hodosán, Szabol András Palinovec, Jankász István Palovec, Fodor Iván VII. Hegykerület, Rob Elek Muraszerdahely, Percsics Mihály Örmos, Sinkó Máttyás Majoriak, Dominkó György Domasinec, Antolasics Mihály Bottornya, Kutnyák Mihály VI. Hegykerület, Laptusz Imre Muraszilvágy, Blagusz János Hodosán, Kutnyák Mihály VI. Hegykerület.

— **Csalás.** Zsvorec Márton és neje, szül. Gajnik Teréz novozselói (Horvátország) lakosok mult hó 25-én Csáktornyan Zámoda Antal drávacsányi lakos kárára 60 K értékű csalást követtek el oly módon, hogy a Zámoda által elvesztett 3 drb 20—20 K-át magukénak vallva, Loncsárics Ferenc drávacsányi lakos megtalálótól követelve, azt maguknak jogtalanul eluttalajdonították. Mindkét csaló a helyi büntetőbírósnak feljelentett.

— **Gazdátlan dongák.** Mult hó 28-án Satarics István felsőmihályfalvi lakos, a község halatársban levő rétvén egy hordó dongákkal megrakott kétkerekű kocsi talált. Bejelentés folytán a miksavári csendőrség járöre a nyomozást megejtven, megállapította, hogy a kézi kocsi Novák József uhgyeji lakos tulajdona, aki azt át is vette, a kocsi felrakott 53 drb. különböző nagyságu s mintegy 40 K értékű dongáknak jogos gazdáját, illetve gazdát megállapítani nem sikerült, mert a dongák minőségéből az lűnik ki, hogy azokat ismeretlen tettes több gazdától topkotta össze. Ugy a dongákat tulajdonosa, valamint a tettes után a további nyomozás folyamatban tartatik.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržanja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povuđljiviji list za puk
Izlazi svaki tjeden Jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cijna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fak računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnici:
BEZENOFER MIHÁLY i PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Bratva.

Pisal: PATAKI VIKTOR.

Nije potrebno tolnačiti, da nezrelo grozdje kisélóga — Murcija — daje, a zrelo, da paće prezkrelo grozdje daje tečno i dobro, jako vince. Toga teka i jakost pako vu jagodici nabrani cukor daje, koj se za vinski alkohol prevri. Nije potrešno da se sa branjem žurimo, ako prem i té posel ima svoju praktiku.

Vnogiput sila zakone tere. Jeso huđe jeseni, gda rani mrazi ili stalni deždž sili goričnoga gazdo na branje, ali poleg toga moramo biti pazljivi. Ne milujmo malo truda, na korist svojega žepa. Nezrele pak gnujile grozdje zoseb beremo i prešajmo. Istina, da više posla zavđa, ali tak budemo imali jedno dobro, a drugo slabše i huđe vino. Ako pak friško hoćemo gotovi biti, onda imamo jedno lelo vino, ali huđo; koje si sami piti moramo sa kiselim obrazom, ar kupiti nitko neće.

Držimo se pri bratvi stedećega:

1.) Grozdje je najbolje brati vu jutro gda se rosa posoši ili ako je mraz, gda se on odtopi i grozdi suhi postano.

2.) Težaki morajo stalni biti. Pod bratvom nek ne jeju, osebujno hranu nej ne nosiju težakom med trsje, i tam se nek ne počivaju.

3.) Branje ide od trsa — do trsa sa oštrim nožom i osem čistom posodom i

pazimo, da se grozdje ne dotekne zemlju i da se ne orani.

4. Zrele grozde zoseb denemo.

5. Reda rastepati nije slobodno, takaj i naprě se žuriti, jer poleg toga kvarujemo. Rajši pomenje, nego točno.

6. Pokoštavanje nije lépo, niti pak ne služi na hasen bratvi.

7. Nek se nedopušta da grozdje vu putah duže vremena stoji.

8. Pri branjo potrešno sredstvo i posuda mora biti izvanredno čisto i zadosta.

9. Lagve, osebujno nove je preporučano sa sodom i juhom kuhanih orehovilistov dobro oprati a zatem s čistom mrzлом vodom višeputa oplaviti.

Kak sem predi spomenul, gda ga dosta serstva i posude nega, tam glava ima više posla kak kotrige, toje zamudek, a zamud je ně na hasen gazdi.

Imajmo osebujno veliko skrb na lagve, vu kojih mošt, a potli vino duže vremena stoji; ar vino vu se zeme ove posude duho i tak zgubi od vrėdnosti.

Novi lagvi se moraju dobro i višeput najpredi svrėlom vodom splaviti, dok čista voda teče iz njih. — Stareše lagve je dobro ako njim se jedno dno vuzeme, znutra s piritusom dobro na moći i vužge. Morali jedno zadno vur zeti, ar drugač lagve neizmernom silom širomhiti i nesrečo uzrokuje. Da su lagvi tak sčišćeni, moći je još sa žveplom dobro nakadeti, einšlagérati.

Gda pobirajmo krompěra? Vnogi mes-

ti videti, komaj da se krompěrova klica posuši, već ido kalampěra kopat, misleći, da je vu zemli i kromper takaj zrel; ali nije tak. Nije se smeti s bratvom kalampěra žuriti, jer ako vrėme dopušta preporučano je od izkustva krompěre skim duže vu zemli ostaviti, ar onda se zaisino zrėli, dobi fineši tek, postane sitovneši i po cenii vrėdneši.

Nezrelo pobrani krompěr je vodeni, sponasti, slabi za hranu i težko za spravit ar se lahko i friško pokvari i zagnjili.

Opazeno je bilo, da se takvoja krompěra, plesnivoća najpredi kliče prime, zatem na jabuke krompěrove prinjeju, stem skup se odnese vu pevnicu ili pak vu jamo.

Prama tomu, sasvem vu zemli dozreleni krompir je puno jakši proti svakojaćkomu betegu i više vrėden za seme.

Ito je sprobano, da krompir vu jami puno leže preterpi zimo, kak vu pevnici. Osebujno vu topli pevnici se friško skljuje i tak zgubi tek i vrėdnost.

KAJ JE NOVOGA ?

— Na jednoj deski po morju.

Englezi su samo bahatni ljudi. Ide na visoke brėge, vu pušćinu, vu tuzinu svikam, gđe se uvěk mora smrti bojati. Ako nemre dalko oduputaviti, doma proba kaj zvunrednoga napraviti. — Jeden Westlake William zvani englezki ezredes je ove dneve

Ball s maškarami.

Gospodja Berger je u dobrih odnošajih živela, ona je imala muža, koj ju je iskreno ljubil, ali — tu je sad bilo kluka: njezin muž je bil činovnik, koj je celi dan u uredu med akti sedel i svoju službu saviestno zvršavał, to ga je učinilo duboko mislećim te je uslied toga postal posve ozbiljan čoviek, kak se to za dalje mislećega muža pristoji. Njegova, kak živo srebro žena, mlada, bila je puna jogunastog veselja te se je hotela svog mladog života užiti. Ona je osobito ljubila ples, pak je samo za ljubav svomu ozbiljnomu mužu, koj je rekel: »Nemo sobrius saltat,« već dvie godine tu zabavu drugem prepustila; ali konačno su ipak njezine plesa željne nožice svoje prvo zahtievale. Jasno je svoju želju izrekla, da bi se želela jedan kratonak, baš po husarski izplesati. Ali njezin ozbiljni muž o kakovom plesu niti čuti nije hotel.

U toj nevolji joj dojde jedna njezina prijateljica na pomoć te obodve zajednu skupu jedan fini plan. Pošto je muž tako tvrdokoran, morati ga je sprevarom predobiti. Sobarica Lizika je odnesla potajno od gospoje Berger opravazu za ball skupa sa inaskom k prijateljici — sve je bilo najbolje priredjeno i uredjeno.

I zato je danas gospa Bergerica dvostruko sigurno okolo po kući hodala te je svoga muža grčila tak, da se niti on sam nije mogel znajti, kaj to mora biti, da mu je žena tako dobre volje, ali govoril nije tiikaj.

Jednog dana, kad je iz ureda domov došel, stupi mu žena Trezika pred njega te mu u naglosti pripoveda, da je malo prije njezina prijateljica ovde bila, — znaš njezin muž je po poslu oduputoval u Trst, pak stopr prv preko sutra dojde domov, a njezina služkijna ide u večer na ball i tak bude ona morala sama u kući ostati. A znaš,

da se Ella boji sama biti po noći, pak je mene prosila, da ove noći pri njoj spavam, a ja sam joj obećala.

»Ali draga moja« — odgovori on — »Ella-bi bila mogla dojti k-nam«. — Ised se je pričelo parlamentirati simo i tam, dok mu žena, kak je to već iz početka bilo videti, nije preobladala, te je zaključeno bilo, da onda njegova žena sprovede ovu noć pri prijateljici Elli. Na večer ju je još on sam osobno sproved do Elle i tam joj još pri razstanku šaljivo sa »lahku noć« zaželel, da nekaj o njem sanja....

* * *

Ala, — je to bila liepa plesna zabava! — Kak dan razsvietlena sala, fino liepo društvo a ples za plesom neprestano i neutrudljivo. Najzanimivija plesačica je danas bila gospoja Trezika; ta vrteća se gospa sa svojimi malemi i hitremi nogicami išla je samo onak plesačom iz ruke u ruke.

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányszás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE.
Cs. és kir. szabadalom 57. szám 1896. március 15.

Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

na jednoj deski se štel s Englezkoga vu Francosku po morju prék prepeljati. Nego ravno tam je skorom uvék viher, morje je nigdar né mirno. Niti je né došel prék črez morje vu Francosku, nego vu Severno morje, gdé mu je viher sim—tam metal slabu deščicu i vu najvešjoj pogibelji je bil. Kaj si je malo hrane sobom zel, to mu je voda odnesla. Več dva dni i dvě noći je tak bil, več je ves oslabil, da su ga s jednoga damsita spazili i na damsift gori zeli.

— **Na smrt odsudjeni.** Vu Adana zvanaj turskoj provinciji je velika buna bila pred par meseci. Puntare su vlovili i na smrt odsudili. 10 turčinov i 4 jermierine budu ove dneve u Konstantinopolju obesili.

— **Buna vu Grčkoj.** Vu Grčkoj su takaj jako nezadovoljni zbog toga, ar jim nečeju dati »Kréta« otoka. Ov otok je Turske, samo stanovnici su grki. Kak se čuje grčki kralj se kani zahvaliti i svojom familijom ostaviti ov orsag.

— **Težko čeka na odgovor.** Nezdavnja je jednoga dobrostoječega inteligentnoga gospona žena vumrla. Tak lépo i vu najlepšoj slogi su skup živeli, da je niti to nikaj né bantovalo, da je ženina sestra, jedna stara srdita puca pri nji bila. Da je gospa vumrla, ova šogorica ni mogla duže ostati kraj dovca, odišla je k rodbini; nego gustoput mu je pisala, i vu svakom listu je napré donesla, kak ve siromak šogor v samoći mora živeti. Šogor je razmel, kaj bi njegva šogorica rada, nego kaj je on maral za to! Da je vidla stara frajla, da ju šogor neće razmeti, jenput mu samo ovak piše: »Premisli si samo, dragi šogor, kak zvunredni sénéj sam imela ovu noć: Senjala sam, da me je pohodila pokojna sestra, tvoja pokojna žena, pak mi je ovo rekla: »Ljubi si šogora, i imaj brigu na njega, budi uvék s njim i reči mu, naj te zeme za ženu! Kaj buš rekel dragi šogor k ovomu senju? Prosim za odgovor!« No ovo je već moral razmeti, makar je štel ni ne. Nego niti na ov list je ni odgovoril onak, kak je šogorica to štela imeti. Pisal joj je, nego od njejne senji nikaj. Pred neš-

terim tjeđnom si je pohodil šogoricu tam pri rodbini. Da su jenput sami bili, s prvom prilikom odmah pita šogora: »Nikaj si mi né odgovoril na moj list. Pisala sam ti, kakov senj sam imela jenput, kaj mi je vu aru tvoja pokojna žena rekla. Zakaj si mi né na to odgovoril? Zdehne se na to šogor i veli: »Da ti povém, zăkaj sam ti na to né odgovoril, zato, ar i mene je vu snu pohodila moja pokojna žena, pak mi je ovo rekla: »Ljubi moju sestru i imaj brigu na nju, budi joj jako dober, nego — naj ju zeti za ženu!«

— **Cigare s čistoga papěra.** S papira delaju već kotače za kola, oprave i kajkakve stvari. Vu Newyorku su ve počeli vu jednoj fabriki takvoga papěra delati, s šteroga budu cigare delati. Papěra vu duhanovoj vodi pacaju i tak ga sprešaju, da čisto takvu formu ima kak duhanovi listi. Iz toga, iz tak prepariranoga papira cigare delaju. Veliju, ki su već pušili takve cigare, da su fine, i jako dobru aromu, dobru duhu imaju. K tomu su ove cigare puno faleše, kak s duhana delane cigare. Za kratek čas se moci nadjati, da budemo i tu takve pušili, ar su naše cigare drage, k tomu jakajako hude za pušiti.

— **Nesreća vu petroleum fabriki vu Budapešti.** Vu budapeštinskoj petroleum fabriki je jeden veliki, dva štoke visoki kotel pun petroleumom explodiral i tri težaki su se smrtno pobili i zgoreli. Kak se je pripetila nesreća, to su još ni konstatirali, ar sve sloge su bile v redu i sve posle su težaki poleg prepisa v redu napravili. V jutro ob 9-ti vuri, komaj su počeli delati, najveški kotel, okoli šteroga je do sto menšji kollov je explodiral. Zmed pet težakov, ki su gori bili je slap vu zrak hitil, ovi su se pobili i jako su zgoreli; iz kolla se je goreći petroleum vun razlejal, i bojata se je bilo treba, da će se sa fabrika vužgati i onda ne samo fabrika, nego čela okolica bi bila vu zrak odletela, ar bi ves petroleum, benzin, i druge takve mašče bi bile explodirale. Sreća, da su vu Budapešti ognjogaci dobro zvežbani i fletno pripravní, pak su tu velikú nesreću pretogli.

— **Povodja vu Dolnoj Ameriki.** Vu dolnoj Ameriki je Orinoko zvana vođa vun vudrila. Osem sel je povodja unistila i pet sto ljudi se je vtopilo. 3000 ljudi je prez kvarčtja ostalo.

— **Ako peneze pošiljate si dečkom** ki su na velikoj muštri, hadžyminister opomina i obznanuje, da najte na utalvanju poslati peneze, nego vu peneznom listu. Ovak malo više košta, ali barem odmah dobi peneze vu ruke. Negda su ravno vu malom selu, gdé posta nemre odmah utalvanja splatiti, nego lista s penezi odmah dobi.

— **Očivesna pucika.** Nemška cesarica je pohodila Kleve varoš. Kak je navadno s takvom prilikom s velikom svečanostjum primaju presvetu cesaricu. Ovdí je varaškoga birova pucika bila odebrana, šteta je kratkoga verša povedala, zatém je lépi, s ruž složení cimer dala cesarici. Cesarica je već vučna k takvoj paradi i da je blizu došla do puče posegne po cimer. Nego mala pucika nepusti cimera, pak ostro veli: »Predi verša povém, onda dam cimera!« Cesarica se sladko nasmeje i istinu je dala očivesnoj puciki, pak je poslušnula i lépi verš, šteta je ova batrivno povedala.

— **Kolera v Hollandiji.** Vu Rotterdamu v Hollandiji je četvero dece vumrlo v koleri. Od kraja su mislili, da su deca od kakvoga čemera omrila, nego glavni doktori su koleru konstatirali. Poitam je još više ljudi zbetežalo. 64 ljudi je v špitalju.

— **Nesreća na morju.** Poleg Montevideo se je »Schlezen« damsift v »Columbia« damsifta zaletel šteti se je odmah vtunul. Na »Columbia« damsiftu je bilo iz matrozi skupa do 150 duš. Kak odonud pišuju, više kak 70 ljudi se je otopilo. Nesreća se rano jutro, ravno da su svi putniki spali, po velikom deždju pripetila.

— **Potres v Talijanskoj je opet bil potres.** Vedza je vu gornjoj Talijanskoj vu više mesti i na velikoj okolici zrokuval veliki kvar potres. Čuda hiž se je porušilo. Vendar veka nesreća se ni pripetila.

— **Pod kola su došli** Jeden težak človek si je na mali kolci dvoj deca rival, 4 leta staroga dečeca i dvě leti staru puci-

Osobito jedan, kakti vitez maskirani, ju skoro niti nije iz rukah spustil, već se je čielí večer najviše snjom vrtel; on je ravnič malo govoril, — ali tim više plesal, a gospa Trezida je rada snjim plesala, jer je bil vrlo uljudan a ktomu vrlo dobar plesač, pak se je kroz noć najviše u njegovom društvu u sali zabavljala i do jutra plesala —

Sliedečeg dana je gospa Bergerica ob poldan, kada je navadno gospodin Berger iz ureda domov dohadjal, nestrpilivo pri oblioku svoje sobe sedela čekajuće si muža te je podjednomo gledala niz ulicu, kojom bi imal on iz ureda domov doiti. No — to je bilo dielo ove noći! Izplesala se je za čielu godinu, ali pak je zato i mramurna glava tu sa svimi svojemi posledicami. Medjutim ju je i malo saviest pekla te se je tekar onda poniešto primirala, kada je u sebi za stalno zaključila svojemu mužu Ivici se iskreno izpoviediti, pak makar ga svojom izpoviedju u zlu volju natierala. Takajše ulagivanje svojega viteza i zajedno nepoznatoga kavallira, a kaj je najgore, da mu je dozvolila vrieme i miesto, gde će se sastati, — sve će ona to svojemu Ivici izpoviediti. Em niti nije nikada ni sanjala, da ikomu kada dozvoli vrieme i miesto sobom se sastajati, ali u ovom slučaju je bila baš

prisiljena, jer ju drugičje nije hote iz sale pustiti, pak da se ga rieši, obećala mu je snjim se na spomenek sastati, samo da ju pusti u miru oditi. —

Ali kaj je to s njezinem Ivicom danas? — Zakaj tak dugo nedođe domov? — Ako se je kada drugda slučajno znalo dogoditi, da je bil zapriečen iz ureda domov ili, to je on svaki krat njoj kroz podvornika znal pojaviti; ali danas nisu nikakovi glasi iz ureda došli, a njega ipak nije bilo. Ona je od minute do minute postajala nemirnija. Konačno je na telefonu pitala u ured za svoga muža Ivicu, pak je dobila odgovor, da je njezin muž točno u pravo vrieme, zaključkom uredovnih satih ostavil ured i otišel. — Sad nije znala jeli mu se nije kaj pripetilo, ili — em nemo guće — i strašna ljubomornost ju spopade.... —

Tandem negda se otvore vrata hiže i ves blaženi i vesel Ivica sa kitom cvietja u rukah se pokaže med vratí i skoči veselo kvojsvoj u neizvestnosti tu sedećoj ženici te ju srdačno zagrlí. Ali mlada ženica tim ni je bila onak na prečac zadovoljna, jer ljubomornost, kada ruje, se razne misli radjaju, pak anda je i ona ga u višem tonušuu pitala, gde se je tako dugo zadržaval.

»Bil sam na dogovorenom sastanku sa jednom liepoticom« — odgovori on — »ali me je zavela i ja sam njoj nasel, a ovo tebi nosi ovu kitu cvietja, koju sad ti dobiš, kad nje nije bilo, kojoj je bila uamienjena.« —

No, to bi morali čuti, kak ga je sad njejeva žena napala radi takovog govora; ali je izbilja dosta prevzelan takov govor, pak se nije niti za čuditi, kad je radi svoje frivolnosti imal i on poslušati, — i ter kak. On je medjutim bil miren pak je poslušal trdljivo, dapače se je i potajno podsmiehal.

»Oh!« — zajadikuje ona dvojno — pak ja sam si još saviest teretila, radi posve neđužne zabave i već čvrsto odlučila sve izpoviediti — a ti, — ti! — —

»Tak?« — — »pretrgne ju on, tobože ozbiljno — dakle pri tebi je to neđužna zabava, potajno bez muzevog znanja na ples iti, tam si dati udvarati; a na zadnje se sa posve stranjiskim, nepoznatim čoviekom na sastanak dogovoriti?« — Jeli? — To je pri tebi posve neđužna zabava....?«

Dakako, da ga je sad sa začudjenjem gledala, od čuda zapanjena, kako on to sve zna i već su joj suze na oči navirale, kad se on dulje nemogavši se suzdržati ju obuz-

ku. Drugi 6 let stari deček je kraj njega išel. Jen put samo hiti veter skrkljaka s glave i dalje ga kotura. Človek pusti kočijicu ter u beži za skrkljakom. Nego kočijica je nê postala, nego zaleti se vu jedna kola i siromaška deca pcuriju z nje vunpod kola. Otec i veksi deček s velikom larmom i jafkanjem bežiju deci na pomoč i med tem su i ovi pod kola došli, ar su se od velikoga javkanja i kriča konji splašili. Vu ti nesreči je pucika vumrla; otec i dvoje dece su na smrt oranjeni postali.

— **Rajši se je skončal kak bi se bil podal.** Vu gornjoj Ameriki živi mnogo negerov (harapinov). One negere, kakti črne ljude amerikanci ne trpiju. Ako su samo malo kaj krivi, ili ako smo malo kaj faliju, amerikanci jako na kratkim zvršiju znjimi. Zato se negeri nedaju z lehka z podlogu. Vu Monroe zvanom varašu je redar štel jednoga negera vloviti. Neger se je iz svom močjom branil i pred redarom je odbegel, vu svojoj hiži se je dobro zaklenul. Vezda su stoper počeli veliku silu delati za tēm siromakom. Više jezer ljudi se zišlo pred hižom, na štere je ov nesrečen uvěk strelal, ar drugač bi bili na njega vudrili. Tri ljude je onak strelil i 21 oranil. Na zadnje su hižu vužgali, vu šteroj je ov iz svojom familijom zgorel.

— **Žandar i birkaš.** Kutcz Péter birkaš se je na sejmju vu Szatmáru svadil s jednom pucom, pak ju je počel biti. Toth Gyula žandar, šteri je ravno blizo bil, pak je to videl, opomene birkaša, nej da mira puci, naj ju ne bije. Na to birkaš s batinom nad žandara, nego ov je ni za to, da bi se komu biti dal, potegne sablju i prepíči z njom birkaša. Več je omiral, da su ga v špitalj nesli.

— **Mašina ga je zgazila.** Blizu Budapešte, na jednom štacionu je jeden 13 let stari deček, inuš pod mašinu došel, štera ga je čisto stergala. Zbog tak nepazljive dece mora onda i drugi trpeti. I tu bude mašinista kaštigali.

— **Smrznute jabuke i smrznuti jaja.** mogu se opet upotrijebiti, ako ih stavimo kroz više sati u posudu punu snijega, ili hladne zdenčne vode u koju metnemo njekuliko šaka soli. Jabuke ili jaja izvadimo

iz vode dobro krpom otaremo te ih na hladno mjesto do dalnje upotrebe stavimo.

— **Kak treba da hranimo kokoši vu zimu.** Uputno je ako se kokošima u jutro daje topla hrana, kuhani krumpir s posijama, valja dobro pomešati dok je tako čvrst kak na primjer žgarci i to dok je još mlačno mora se dati kokošima, no ne baciti u dvorište nego staviti u posudu, najbolje drvenu, da ostane dulje toplo. Čim se jelo rashladi, a i smrzne, kokoši neće htjeti više jesti, te onda ostane na dvorištu hrana za nezasične vrapce, koji to osobito vole.— Poslije krumpira daje se kokošima obično zob ili kukuruza, koju je dobro na večer malo prokuhati ovako toplu kokošima dati.

— **Nesreća s automobilom.** Barón Radovitz se je s ženom na automobilu peljal iz Parisa dimo vu Nemško vu Amberg. Putelem se je automobil vu jedno drvo zaletel, pak se je prehitil. Baronica je na mestu vumrla, baron i šoffor su se jako pobili.

— **Povodja vu Gornjoj Ameriki.** Vu Mexiko orsagu vu Gornjoj Ameriki je zbog čuda deždja velika povodja bila. Santa-Katarina velika voda je vun vudrila i na veliki okolici je sve unistila. Do 1200 ljudi se je vtopilo. Više kak sto milijon kurun je kvara.

— **Luk kak vračtvu.** Več iz prastarih vremena poznato nam je, da se luk osim, što ga jedemo upotrebljava i za vračtvu. Kak vračtvu služi protiv različnim bolestima. N. pr. kak lijek rabi nam luk proti smrznutim i raspucanim rukama inogama. Osobito je izvrsno sredstvo proti ozeblinama. Luk moramo dobro i fino skosati i njime bolesne dijelove tijela namazati. Boli se ublaže, i ozeblina se izgube za nekoliko dana.

— **Bolgarski kralj v Magjarskom.** V Magjarskom ima bolgarski kralj velikoga imetka. Svako leto po leti se najrajši tam zadržava. Gđa je tu, pohodi naše velikaše i na put sobom zeme i svojega sina, kronprincea Bulgarije, da i on vidi, kak lépi je naš orsag. Ove dvoje je pohodil vu Tátrafűredu Klotild főhercegovicu, i onda je visoke goste Dr. Wlassics Gyula, preses közigazgatáskoga (upravnoga) suda vodil, i pri svojega zeta, Szentiványija hiži podvoril.

Dok je još u svojem uredu sedel, bil je nemiran, te je već cielu uru prije, nego je bilo dogovoreno otišel na dogovoreno mjesto sastanka i ondê sav nervozan čekal na njezino došastje, baš tak kak ju je onda znal očekivati, dok se je još kakti ledičen šnjom sasajal na dogovorenom mjestu. Kad pak ona sada nije došla na sastanak, to ga je moralo otriezniiti te je moral nedvojbeno uvideti, da joj je krivicu činil, kad je o njezinoj vjernosti samo i posumnjal. A ktomu je je još slučaj doprinesel, jer domov idući se je sa prijateljicom zneninom Ellom srel, koja mu je cielu stvar razjasnila.

»A znaš kaj novoga draga ženica« — veli joj — »ja sam za budući ples kupil dvie karte, tu se onda budemo mogli pošteno izplesati!« — Ovak je spomenek zaključil, ženicu si zagrlil i u usta srdačno kušnul.

Ona je bila zadovoljna; barem se nebuđe morala prevarom služiti, ako bude hotela iti na ples.

Em. Kollay.

Vu Stracena občini je dal bulgarski kralj lépu cirkvu zazidati; na posvetilišču je i kralj bil nazočen. Vu cirkvi su totska deca pod mešom lépe magjarske cirkvene pêsme popêvala, na koncu svete meše Hunnusa. Cirkvu je Párvy Sándor biskup sam posvetil i sva gospoda iz okolice su bila nazočna.

— **Čišćenje vina.** Svaki je od nas imao barem po nešto vina, kojeg je dobio iz vlastitog svog vinograda. Ta čuvali mi njega neznam kako ipak nam sem često pokvari t. j. prebaci i postane kiselo. Pa kako da se bi pomognemo? Evo ovako: U pokvareno vino baci se nekuliko komada ugljena od zdravog brezovog drva ito pokvareno vino — nakon kratkog vremena postane opet onakovo, kakovo je bilo prije svoje bolesti.

— **Veliki ogenj vu Ruskoj.** Vu Krivoj-Rog zvanom ruskom varašu je veliki ogenj bil. 450 hiž je zgorelo. Kvar je jeden milijon rubel. 50 jezer ljudi je prez kvar-telja i prez sega ostalo.

— **Na mesto zvêri je človeka strelil.** Fodrány Gyula Pêč varoša lugar je vu jednoj guščari tak vidil, kak da bi kakva divja zvêr, divja svinja gibala, cilja i strelil tam. Dani János, jeden siromak tezak je bil, šteroga je strelil i šteri je vu tom vmrl.

— **Saje.** Zbog saje koja se nakupi u rafungu i štednjacima bukne često ogenj, koj silne kvare pronzroči. U gradovima čiste to dimnjačari. A kto na selima? Tamo nema dimnjačara. Zato to može svaki seljak i sam očistiti na vrlo laki način. Uzme se nekoliko šaka lupina od krumpira i bace se u vatru: od pare, što izlaze — rastopi se čadja. Ali pri tom moraju biti oba vratašca na stepnjaku zatvorena.

— **Puškin prah se vužgal.** — Na Csepel otoku vu Čsepei zvanom mestu je fabrika, gđe za pušku patrone delaju. Do četiri jezer težakov dela tam den na den. Muži, žene, dečki, puce ki gđe-ki gđe delaju vu fabriki, štera na tak velikom nestoleži, kak varoš. Vu jednoj hiži, vu jednom verkštatcu su skorom sama deca, 12—15 let stari dečeci i puce bile v službi pak su stare soldačke za pušku patrone, štere vu Werndlpuške nicali, širom razlepali, širom jemali. To se zmašinom ide. Ova deca samo morala patrone nuter metati, pak onda puškin prah i prazne patrone kraj pospravljati. Lehko delo, kak da bi samo kuruzu ruždjili. Deci se to lépo vidi, kaj oni znaju, v kakvoj pogibelji su. Lehko su se morti i igrali, huncutariju tirali. Mašinš, ki je tam pri mišini bil je javil, da mašina većput patrona, hülzna čisto skupa stispe, kaj nebi smela. Pazitelj je pregledal mašinu, i nikva falinga je nê bila. Drugi den opet tak. Nego ravno, da je pregledaval mašinu, kaj je za falingu, vuže se puškin prah i od toga vu zraku puškin prah, od ovoga strašnoga ognja su se svi tam zgoreli. 17 težakov svi još deca su zgoreli. Siromaski, nešteri su ili na mestu vmrli, drugi su od strašne boli drugi, ili tretji den pomrli. Vestigacija je, štera bu dokazala, što je kriv.

Za nove vlnske zakone, štampanje (bornyilvántartás) dobivaju se vu štamparnici Strauss Sándor Csáktornya.

Obznane urednika.

Odgovor urednika. Veščičkomu kmetu. Na vaše članke bude došel red. Zakaj ne pišete pod svojim imenom?

me rukom okolo pojasa te brundajuć ariju sinočinje polke pričme se plesajuć šnjom po sobi obračati. ... —

Ali kaj je to sad bilo? — Ona ista snočkanja polka — on isti lahki plesac — oh Bože! — Tu leži nieka skrovnost... I sad je pričelo pripoviedanje od jedne i druge strane. ...

Kada je on snočka svoju ženu sproved do njezine prijateljice Elle, koja je topož sama doma te se od onud povrnul domov, nije se mogla sobarica Lizika suzdržati; a da mu nebi cielu prevaru odkrila. On je na to Lizikinu pripoviest postal ljubomorán, akoprem mu njegova ženica nikada nije dala tomu povoda. Hitro se odlučil za rabuljiti i na ples pošli, gđe će imati priliku sve kretnje svoje ženice opazivati. Kakova će mu žena krabulja biti, to mu je već Liza izdala i anda ju je lahko u sali našel med krabuljami. Obucenoga kakti starodrevnog viteza, nitko nije prepoznal, a njegova žena najmanje, koju je malo prije do vratih Elline kuće sproved, a onda spavat otišel. — Anda ovak je svoju ženu stražil, a na zadnje, za dokazali joj njezinu nevjernost, pri njoj izhodil dozvolu za sastanak. ... —

Gabona árak. — Ciena zítka.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	25.50 —
Rozs	Hrz	16 00 —
Arpa	Jecmen	14.50 —
Zab	Zob	14.50 —
Kukoricza	Kuruza nova	15.50 —
Fehér bab új	Grali beli	16.50 —
Sárga bab	zúti	15.50 —
Vegyes bab	zinésan	14.50 —
Kendermag	Konopljenoseme	16.00 —
Lenmag	Len	22 00 —
Tökmag	Koštice	23.00 —
Bükköny	Grahorka	16 00 —

**Steckenpferd-
Liliumtejszappan**

Legenyhebb szappan arcbőrre és szeplő ellen jó hatással.
Mindenütt kapható!

960 28-40

Fűszerkereskedő segéd

azonnali belépésre kerestetik. Magyar-német- és horvát nyelvet beszélő előnyben részesül.

626 1-3

Stráhia Testvérek, Csáktornya.

**Mérleghitelesítés
:: Mérlegjavítás ::
Mérlegkészítés**

A „Mérlekhitelesítésről” szóló törvény életbelépése alkalomával van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

10 m. karos (balancé, egyensúly) tízedes, százasos, tolos, súlyos (skála) marha- és hidmérleg, valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyorsan és pontosan eszközölöm a legjutányosabb árak mellett. Minden mérleget műhelyemből hitelesítetve szállítok el, úgy a műhelyemben javítottakat is. — A javítás végeztét hozzájárulok nem szállítható mérlegek javítására vidékre is elsőrendű munkásaimat küldöm. — A mérleg pontosságáért kezességét vállalok. — Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A nagyérdemű közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

568 14-24

épület-, műlakatos, drótfonógyáros és
:: mérlegjavító ::

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Egy jó erkölcsű, a polgári iskola 3 osztályát végzett

fiú, tanulónak

felvétetik

Graner Testvérek

fűszer- és rövidárú kereskedésében
600 5-8 Csáktornyan.

Törvényesen védve. **„Kangya-sósorszesz”** Törvényesen védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen háziszor bedörzsölésre.
nagy üveg ára 1 K. 50 fill.
867 44-52 Kis üveg ára 80 fill.

Kapható: Csáktornyan a gyógyszerertárban és az egyedüli készítőnél:

Sziics Sándor gyógyszerésznél Kiskomárom
Zalamegye. (Számos elismerő levél).

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.
Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.
Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.
Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.
Képes prospectus ingyen és bérmentve.

Rops Fémárú Részvény-Társaság
Budapest, V., Külső-Váci-út 74/16

Helybeli elárusítók:
Rosenberg Rezső, Weisz Sándor, Mráz Testvérek, Bernyák Károly utóda.

IZÉLÉS! JO KIVITEL! MÉLTANYOS ÁRAK!

DIVATOS ÉKSZEREK
FÜLBEVALÓK KARKOTÓK NYAK-
ÉMEK GYÜRÜK MELLTUK ORAK
LÁNCZOK ZSÚZSUK ÉVŐESZKÖZÖK
EZUST DÍSZTÁRGYAK LEGNA
GYÖBB VALÁSZTENA ES
RESZERZESI TORRASA

ZIRNER TESTVÉREK
UTÓDA NISZT HUGO
BUDAPEST IV. VACZI UTCA 5
SZEMÉLYI KÁRTYÁKÉRT, PORTYÁKÉRT, BONTLÉKNA
ALAPÍTTATOTT 18 54 H-
KELLO BIZTOSITVA MELLETT VIDEKRE IS SZIVISEM
KULDOB VALÁSZTÉKUT.

**A legjobb fém-
tisztítószer**

Globus

Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

*Fritz Schulz jun. RT. Eger Csabodp
Arany érem 1900 Párisi. Grand Prix 1904 Sz. 1905*

Házeldadás!

Szécsenyi utcában,
közel az iskolához
SZIPTÉYNÉ-féle ház,
mely áll 4 szoba, 2
konyha, 2 éjszaka
1 pince s verandából
3 külön faház s igen
jó kerttel együtt el-
adja

PAP ELEMÉR.

624 1-8

Keil-Lakk

legkitűnőbb mázoló szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fillér.
Keil-féle aranyfénymáz képkereteknek 40 fillér.
Keil-féle szalmakalapfészték minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipőcrém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók :

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan. — Horvát A. Varaždin.

Nagyobb költségek folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a GRAMOFON LEMEZEK árát leszállíthatjuk és ezentúl

legújabb felvételű kétoldali lemezeket 4 koronáért szállíthatunk.

Kívánatra jegyzéket bérmentve küldünk:

Graner Testvérek, Csáktornya.

610 2-2

Csemegeszőllőt

szállít postakosarankint I K 60 f.

Gallai Lajos, Lendvaujfalú

u. p. Kerkaszentmiklós (Zalam.)

STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

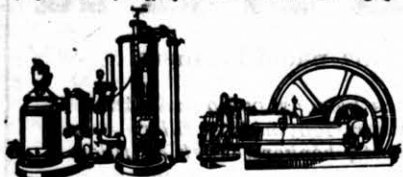
BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt. 856 44-52

Kapható minden jobb üzletben.

Kedvező fizetési feltételek! Olcsó árak!
Figyelem! Mielőtt motort vesz, kérjen tőlünk ajánlatot, mert a világon a legjobb az eredeti Benz szivógázmotor.

Antrazit, faszén, brikett és hasonló tüzelőanyagokhoz egyaránt alkalmas. Ürügy nagyságban azonnali szállítható.

Benzin, gáz és nyersolajmotorok a legegyszerűbb kivitelben gazdasági és ipari célra a legmesszebb :: menő szavatosság mellett kaphatók. ::

Kalmár és Engel motor és gépgyárában Budapest V., Lípót-körút 22. sz.

Figyelem! 599 5-30 Szakember kiküldetése díjtalan

Boros hordók Prazni lagvi

használtak és ujak
30—40 hektóig
előnyös árban kaphatók

**Rosenberg Lajos péknél,
Csáktornyán.**

nove i hasnuvane
od 3— do 40 hektolitru
su za dobiti u jeftinij cjenu kod

**Rosenberg Lajos pekar,
Csáktornya.**

615 2-*

Muraközi borok eladása.

A csáktornyai grófi várpincéből 283 hltr. uradalmi termésű 1905, 1906, 1907. évi bor fog eladatni, kisebb mennyiségben is. Venni szándékozóknak felvilágosítás ad az

625 1—2

Uradalmi tisztség.

Hordóeladás.

Új és használt ajtó és ajtónélküli boros, szeszes, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindenféle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legolcsóbban szállít esetleg bizományba ad

Bor- és Hordó-Forgalmi Vállalat

Schwarz és Fábian Budapest VII. Erzsébet-körút 35.

Telefon 116—27.

Legolcsóbb beszerzési forrás termelők és viszontelárusítók részére.

621 2-8

Közvetítés díjaztatik!

Prodaja bačava.

Nove i rabljene bačve razne veličine za transport i za podrum prodajemo uz najjeftinije cijene te dajemo komisijonalne zalihе.

— VELIKI IZBOR! —

Povoljni platežni uvjeti.

Najbolja prilika za posjednike vinograda te za predavaoce bačava.

Schwarz i Fábian, Budapest VII. Erzsébet-körút 35. Telefon 116 27.

Posredovanje honorirna se!

Az iskolaidény alkalmára ajánlom dűsan felszerelt

gyermekfehérnemű

gyermekharisnya

gyermekkelap

gyermekcipő

614 2—2

és egyéb felszerelésekből álló raktáramat a bevásárló szülők szíves figyelmébe.

Szolid kiszolgálás! Jutányos szabott árak!

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradok

Finom férfi és női fűzős és csizgos
BOX-cipő párja
8 K 50 f.

Teljes tisztelettel

Kelemen Béla.